

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Služba za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročilne se ne odira. — Uredništvo in upravnstvo je v hiši št. 178. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin, če se tiska enkrat, za večkrat znatno popust. — Upravnstvu naj se blagovilno pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Sosednji bratje.

Gorenjci in koroški Slovenci smo si sosedje in že od nekdanji dobri prijatelji. Visoke Karavanke pač delajo grajo med obema deloma istega naroda, toda kupčijskih in narodnih odnošajev ta graja nikoli ni ustavila; odkar je pa prevrtana in blapon drči pod njo, so odnošaji postali tesnejši in zveze iskrenejše.

Gorenjci ne ljubimo Korošcev samo kot svoje brate, ampak jih cenimo tudi kot junake in mučenike v trdem boju za obrambo naše severne meje. Boriti se morajo Korošci že dolgo vrsto stoletij z močnim in brezobzirnim sovragom za vsako ped zemlje, za vsakega učenčka, za vsako gostivnico in prodajavnico, in občudovanja je vredno, da vkljub hudemu ognju in vedno izpostavljenemu položaju Korošci še niso izgubili poguma v boju za vero in narodnost očetov.

Kranjski Slovenci imamo samo verski boj, v narodnem oziru nam ni sile. Zato pa obstoja nevarnost, da lahko postanemo zaspani v narodnih stvarih in brezbržni za varstvo narodnih mej. Da se to ne zgodi, je treba iskati stikov z obmejno stražo, treba kazati njene muke in vzbujati posebno med mladino požrtvovalno rodoljubje. Tlačenim koroškim Slovencem pa moramo pomagati, da dobe narodne pravice, podpirati smo jih dolžni v razvoju omike in vzplamtiti v njih željo po slovenski celokupnosti. Koliko bi se lahko za nje storilo, ako bi liberalci na Kranjskem vsaj nekoliko prenehali s svojimi krivičnimi napadi na duhovščino! Saj so duhovni vendarle že nekaj storili za domovino! Kaj so Slovencem duhovni, se najbolj kaže na Koroškem, kjer bi dandanes že nobenega Slovenca ne bilo, ako bi ne bilo ondi narodno zavedne in delavne duhovščine.

PODLISTEK.

Ljubo Mrak:

V Kozmovi kovačnici.

Kovač Kozma je bil velik in močan človek. Najtežje kladivo, ki ga je dvigal njegov vitki pomočnik, črnooki Hrvat Mirko, z obema rokama, je on sukali kakor igračo v desnici. Slovel je za najmočnejšega korenjaka daleč po okolici.

Enkrat sem ga obiskal.

Naslonjen na kladivo, pokoncu sloječe na nakovalu, je gledal v ogenj. Bil je velike postave, subljate majhne glave, in prijaznih sivih oči, ki so mu gledale izpod rjavih obsmojenih obrvi. V kotu pa je čepel Marko, kodrolasi Hrvat, in igral na ustno harmoniko ter si delal z nogo takt. Nekako v zadregi sta bila, ko sem vstopil. Zaprotil sem Marka, naj nadaljuje.

In zopet se je oglašila v kovačnici hitra poskočnica, prehajajoča v počasnejšo melodijo, čudno se glaseča med prskanjem žrjavice.

Kozma je naložil na ogenj oglje ter zagonil stari meh, da je zaškripal kakor vzbujen iz sanj.

Marko je igral dalje. Kozma je jel spremljati z zvižgom glas harmonike, dvigati črno desnico. Trudna noga mu je z nervozno naglico gonila meh.

„Nehaj, Marko!“ se je naenkrat zadril Kozma skoro sirovo. Vstal je pomočnik in se zasmejal.

„Lepo igraš, Marko!“ sem ga pohvalil. Pogledal me je presenečeno, skoro boječe.

„Vi se šalite, to je igrača,“ je pričel živahno, „enkrat je bilo, da, takrat sem igral.“ Potem je obmolnil. „Toda dolgočasilo Vas bo.“ „Nič me ne bo dolgočasilo, le govori.“

Kako naj se vrši zdaj naše narodno delo? Najprej radi hodimo Gorenjci gledat, kakšen je svet na oni strani stare Pece in sivega Obira. Krasen svet je to, poln spomenikov naše narodne in cerkvene zgodovine. Pomlad je tu — čas izletov. Gorenjska izobraževalna društva naj večkrat napravljajo izlete v one lepe, od neba blagoslovljene doline, naša dramatična, pevška in telovadna društva naj ondi pokažejo, koliko so napredovala. Koroški bratje bodo tega veseli, še bolj veseli pa bomo mi, ko nam bodo Korošci obiske vračali. Naše cerkvene družbe že itak vedo, da je prijetno skupno romanje k starodavni Gospej Sveti in da pogled na to zibelko krščanstva napravi na dušo mogočen vtis.

„Slovenska Straža“ je na Gorenjskem še premalo delavna. Koliko je tu trgovcev, ki še niso naročili blaga, katero se prodaja v korist „Straži“, v podporo obmejnim Slovencem! Koliko je rodoljubov, ki so še mrzli, četudi čitajo, da Nemci s „Schulvereinom“ in „Südmarko“ pridno delajo! Nemci so nabrali zadnji čas v enem tednu 20.750 K za Roseggerjev sklad in ker je ta sklad za vzdrževanje nemških šol v slovenskih krajih že dosegel milijonsko ustanovo, so zdaj drugi milijon začeli nabirati pod imenom planinca Kernstocka. Pri društvih na Gorenjskem naj se včasih določijo čisti dobiček kake predstave na korist „Slov. Straži“. Naše gospodične naj ne gledajo le od daleč kakor plahe srne pri nabiranju darov, ampak naj gredo kot vnete rodoljubkinje pogumno na delo. Čas beži naglo, še bolj bo prodiralo tujstvo, če roke križem držimo!

Gorenjski kmetje so zadnji čas začeli iskati na Koroškem nekaj prav praktičnega. Na Koroškem so zemljišča za polovico cenejša, kakor na Gorenjskem. Svet je ondi rodoviten, travniki

In potem je nadaljeval: „Komaj deset let sem bil star, ko so šli skozi našo vas potujoči muziki. Eden je prenočil pri nas. Lep ni bil tisti človek. Bil je velik in sub. Na čelu je imel veliko bradavico, da bi jo komaj pokrili z mojim palcem. Toda igrati je znal — na gosli. Celo tisto noč se mi je sanjalo o njem in njegovih goslih. Zjutraj sem se vzbudil še pred solničnim vzhodom in pogledal sem k peči, kjer je bilo tujčevo ležišče. Muzikant ni spal, ampak naslonjen na peč je sam vzdihal: „Alma, Alma!“ Strah me je bilo in vendar sem ga vprašal, kaj mu je. „Nič mi ni, nič,“ je odgovoril, „le spavaj, malček!“

„Gospod, ali smem, ali dovolite, da pogledam vašo muziko,“ sem ga vprašal boječe.

„Le pogledaj, kodrolasček,“ mi je rekel. In stopil sem k mizi, gledal vijolino in zdelo se mi je, da se vstajali tedaj glasovi pred menoj, mili in vzdihujoči; zdaj so padali, zdaj se spet dvigali. Gospod z bradavico pa je igral in se smejal tiho, otožno.

Vzdramil sem se. Stal je pred menoj. „Ali ti je všeč moj instrument?“ me je vprašal. Jaz sem mu zamišljeno pokimal in mu pogledal v oči, ki so bile solzne.

Tisti dan je bila nedelja in ostal je cel dan pri nas.

Sviral je, pri peči sedeč, na vijolino in tudi meni jo je dal v roke. Igral sem tudi jaz, seveda slabo. On me je pohvalil. Skoro všeč mi je bil tisti človek, le — bradavica!

Pozneje sem se izučil za kovača, toda muzika mi ni šla iz glave. Kupil sem si gosli in se sam priučil igrati. Enkrat sem se pridružil muzikantom Bili so slučajno tisti, ki so šli pred leti

so lepi in gozdi blizu. „Bolj kaže, izseliti se na Koroško, kakor v Ameriko,“ pravijo nekateri Gorenjci, in prav imajo! Kadar je na Koroškem kje kakšna kmetija naprodaj, je gotovo tudi za koroške Slovence boljše, če se med njimi naseli katoliški Gorenjec, kakor pa luteranski Nемец. Zato naj koroški Slovenci v tem oziru svojim gorenjskim bratom gredo na roko.

Korotan je bila in mora ostati slovenska zemlja! Letošnje leto naj se posebno v društvenem življenju pokaže, da smo si Gorenjci in Korošci ne-le bližnji sosedje, ampak tudi dobri prijatelji in zavezniki.

Gospodarski del.

Železnice v Bosni in Hercegovini. V teh dveh deželah so dovršene tele železnice: 1. Bosniški Brod preko Sarajeva in Mostara do Gabele 442 km. dalje. 2. Doberlin—Banjaluka 110 km. 3. Jajce—Lašnja 94 km. 4. Sarajevo preko Megygyje do Vardišta 128 km. 5. Sarajevo preko Megygyje do Uvaca 130 km. Izvršiti so pa proge: 1. Banjaluka—Jajce približno 50 km. 2. Bugojno—Aržana v Dalmaciji 65 km. 3. Uvac—Mitrovica na Turškem; 150 km dolžine. Te železnice bodo stale veliko denarja, ker bodo izpeljane po globokih soteskah in bo treba več predorov. Kar se tiče zveze Uvac—Mitrovica, je poizkusil minister grof Aerenthal napraviti pogodbo s turško vlado, a ko se je ruska vlada protivila ter rožljala z orožjem, je padel načrt v vodo. Čas za to, da bi se bil načrt izvedel, je bil takrat, ko je bila rusko-japonska vojska. A žal, da je tedanji minister Goluhovski to ugodno priliko zamudil. Ni dvoma, da se bodo te projektirane železnice v svojem času zgradile.

Državnozborska večina. Grof Stürgkh namerava sestaviti v državnem zboru delovno večino, ki bi bila delavna. Ta večina bi obstala iz nemške narodne zveze, krščanskih socialcev, Po-

skozi našo vas, le onega z bradavico ni bilo. Čul sem, da je umrl za jetiko.

Alma je bila hči našega gospodarja in mož z bradavico je bil vanjo zaljubljen. Hodila je z nami in pobirala denar. Njemu je bila nezvesta in to mu je še nekoliko pripomoglo, da je hitreje opešal.

Tudi jaz sem se zagledal vanjo, čeravno je bila par let starejša od mene. Ljubila me je kake pol leta in potem se mi je izneverila.

Zapustil sem njo in nje družbo ter ostal sam. Dolgo sem blodil okrog. Jel sem obupavati in enkrat sem v obupu vrgel vijolino v vodo. Žal mi je bilo, toda prepozno.

Prišel sem tudi v ta kraj in mojster Kozma me je sprejel za pomočnika. No, zdaj je vse to minulo. Ampak vijolina, to vam je instrument!

„Zakaj si ne omisliš druge,“ sem ga vprašal.

„Imel sem jo, toda mojster...“

Pogledal sem Kozmo.

„Odpusti, Marko, ali jaz nisem mogel drugače,“ se je opravičeval Kozma. „Pomislite, kadar je igral, sem jokal. Igral je jako žalostno, vešelo igrati ni znal. Oba sva postala ob teh glasovih tiha in zamišljena. Še delati se nama ni ljubilo. In enkrat mi je dovolil, da sem vzel jaz gosli v roke. Dal je nežno igračo medvedu. Potegnul sem z lokom enkrat, dvakrat, in dve struni — sta počili. Marko je pričel vpiti in zahtevati vijolino nazaj. Ujezilo me je in zdrobil sem jo v roki kakor kosce kruha, ah, da bi je ne! Kupil sem mu ustno harmoniko in zdaj živiva spet v slogi.“

Zaigral je Marko, Kozma je prijel debel železni drog in kladivo je zazvenelo.

Zapustil sem kovačnico. Še v daljavi mi je čudna mešanica glasov udarjala na uho.

ljakov, Čehov in Jugoslovanov. Sestavilo bi se potem tudi ministarstvo iz zaupnikov strank.

V beljaškem okraju bo dne 23. oz. 30. aprila volitev poslanca za državni zbor. Nastopile bodo štiri stranke: Slovenci, nemški krščanski socialci, nemški nacionalci in socialni demokrati. „Slov. Narod“ snubi Slovence, da bi kar mokrača volili. To je v smislu „Narodovega“ programa, kajti vere nimajo mokrača nič, narodnosti pa ravno toliko.

Na Hrvaškem se ne more več govoriti o svobodi. Cuvaj dela, kar se mu ljubi: liste konfiskuje, urednike odstavlja, politične liste s kavcijami zatira. Soproga pa Cuvaju stanovanje prireja po ukusu kralja Ludovika XVI. Hrvaško-slovenski klub naj pугumno nastopi in popraša v delegacijah in v državnem zboru, na čegave stroške se vse to dela.

Hrvatje in Poljaki. Veliko sočutja imajo Poljaki s tlačanimi Hrvati. Poljski listi prinašajo obširne članke o hrvaških razmerah in izražajo gnev nad ogrsko vladno krutostjo. Poljsko društvo prijateljev južnih Slovanov je poslalo hrvaškim dnevnikom brzojavke, v katerih izraža srčno sočutje in protest zoper nasilje in krivice, ki se gode Hrvatom.

1600 letnica. Letos, dne 28. oktobra, bo preteklo 1600 let, kar je krščanski veri naklonjeni cesar Konstantin Veliki ob mostu Ponte Molle pri Rimu slavno premagal hudega sovražnika kristijanov, poganškega cesarja Maksencija, ki je utonil v valovih Tibere. To slavno zmago je dosegel Konstantin v znamenju križa. L. 313., dne 13. junija, je izdal Konstantin skupno s cesarjem Licinijem v Milanu razglas, da smejo v celi rimski državi tudi kristijani očitno priznavati svojo vero, združiti cerkve in v njih obhajati božjo službo. Kristijani so bili tega osvobojenja cerkve neizrečeno veseli. Papež Pij X. je pred kratkim imenoval komisijo kardinalov, ki bo sestavila načrt, kako naj se ta 1600letnica priznanja krščanstva slovesno proslavi.

Socialisti v Italiji so razdeljeni v dva tabora: nekaj je revolucionarjev, drugi so pa reformisti. Ta razdvojenost se kaže tudi v nastopih stranke proti vladi glede vojne v Tripolisu.

V Lisaboni so anarhisti vrgli med veliko-nočno procesijo v sredo ljudstva dve bombi. Pet oseb je bilo ubitih in 10 težko ranjenih. To so divjaki pa vzorniki naših naprednjakov!

Finski katoličani spadajo v cerkvenem oziru, kakor oni v Petrogradu, v mohilevsko nadškofijo. V deželi Finski je okoli 2.670.000 luterancev, nekaj pravoslavnikov in le 800 katoličanov. Odkar je Gustav Wasa deželo poluteranil, ni noben domačin več postal duhovnik. Sedaj je pa v Wiborgu postal za župnika Finec dr. Adolf Karling, ki je kot dijak se izpreobrnil v katoličanstvo. Iz Helsingfors je šel študirat v Rim in je na kolegu propagande postal doktor. Mož, ki je star šele 29 let, utegne veliko koristiti katoliški cerkvi na Finskem.

Na Turškem so pri volitvah v državni zbor z veliko večino zmagali Mladoturki.

Italijansko-turška vojska. Dne 4. t. m. so Turki napadli Italijane pred Tobrukum in jih

30 ubili. — Admiral Faravelli, poveljnik italijanske mornarice, je odstavljen. Za poveljnika prvega brodogoja je imenovan Vialo in admiral D' Aste-Stella za poveljnika drugega brodogoja. To vedno menjavanje poveljnikov ni nič prida. — V Rdečem morju so Italijani razširili blokado. — Dne 9. t. m. so Italijani izkrcali na libijskem obrežju nekaj novih čet, manevrirali pa z ladjami tako, da so Turki na drugem kraju pričakovali sovražnika. Na Laškem so ljudje vedno bolj siti vojske, z bojišča si vojski želi o domov in se upirajo.

Japonke Evropejcam. Na Danskem je neko žensko društvo, ki se poteguje za politično enakopravnost z moškimi, povabilo Japonke, da naj bi se udeležile mednarodnega ženskega kongresa. Japonke so pa odgovorile: „Me imamo dosti z otroci opraviti, da jih vzgojimo kot dobre državljanke in braniteljke domovine, za politiko pa nimamo časa.“

DOPISI.

Iz Smlednika. „Kmečka zveza“ je priredila pri nas 8. t. m. političen shod. Mnogoštevilna udeležba gospodarjev iz cele okolice, ki so napolnili prostorno dvorano „Društvenega doma“ do zadnjega kota, nam je bila vnovič dokaz, kako živo se zanimajo zadnji čas naši ljudje za delovanje S. L. S. Prof. Jarc je v uvodu svojih izvajanj s šaljivimi besedami pokazal Smlejcem neverjetno zlobo in nagajivost tukajšnjih par liberalcev, zlasti svobodomiselnega učitelja Ciuhe in slavnoznane poštarice. Ta mora ne bo dolgo tlačila mirnega Smlednika! — Sadovi delovanja S. L. S. za gorenjske občine se bodo pokazali čez nekaj let, zlasti v porabi neprecenljivih zakladov „belega premoga“, savskih vodnih sil, in pa v koristi novega cestnega zakona. Značilno je, da so naši delavci ostro obsodili izžemanje, katero trpe že leta in leta od strani družbe Leykam—Josephstal; vsi željno čakajo, da pridejo vodna podjetja končno v deželne roke.

— Dr. Krek je s krasnimi besedami naslikal in utemeljil cilje naše stranke, ki smo jih deloma že dosegli, nekaj pa jih moramo z združenimi močmi zahtevati od bližnje bodočnosti: širše pravice slovenskega ljudstva pri državni upravi in nujno potrebno zedinjenje Jugoslovanov potom trializma. Žalostne razmere na Hrvaškem in laška pohlepnost po našem morju naj bi nas vendar enkrat prepričala, da je samo v zblizanju in okrepitevi bratskih narodov upati lepše in varnejše bodočnosti. — Predsednik „Kmečke zveze“ g. Brodar je poživil s svojim govorom zanimanje za to koristno stanovsko organizacijo in pokazal našim možem tudi njene gospodarske koristi. — Želja po vodovodih v vaseh Hraše in Smlednik se bo po prizadevanju naših poslancev kmalu uresničila. Lazarinjeva nemška graščina, ki hoče v vseh gospodarskih zadevah povsod imeti glavno besedo, je pokazala svojo hvalisano skrb za vodovod s tem, da se za ljudski shod še zmenila ni!

Selca. Velikonočna procesija, katero je vodil g. dr. Krek, je bila zelo veličastna. Sicer je bila

udeležba vsako leto velika, taka pa še nikoli. kakor letos. Šla je procesija po daljši poti, kakor druga leta, in v kljub temu je šolska mladina korakala že nazaj v cerkev, ko zadnji pari še niso odšli od cerkve. K tej veličastnosti in velikanski udeležbi je največ pripomogel nastop odseka „Orel“ s svojo godbo. Pri prvem nastopu, pri procesiji v Stari Loki, so naši „Orli“ dobro igrali, Pri drugem nastopu v Selcih so bili ljudje z godbo tako zadovoljni, da so takoj po procesiji zanjo prispevali v denarju.

Križe pri Trziču. Premog iščejo v slemenu pri Seničnem. Zvirali so že precej globoko. Čeravno še niso prišli do premoga, pa niso še obupali. Pravijo, da je gotovo tukaj premog, ker se ceči taka voda vun, kakršna se nahaja le, kjer je premog. — Dne 10. t. m. so našli na poti v Sp. Veterno navsezgodaj zjutraj mrtvega hlapca Jožefa Ferlica iz Sp. Veterne. Prejšnji večer je šel ob 8 uri iz Bajdove gostilne v Seničnem, kjer je izpil osminko žganja. Ali je na poti proti domu omagal, ali ga je slabost obšla, ali je zaspal in potem zmrznil, ker je bil hud snežen vihar tisto noč, se ne ve. Star je bil 56 let. — Občinske volitve bodo maja meseca enkrat. Volivni imenik je bil položen na ogled 16. okt. 1911, sedaj je šele končno veljaven. Ta čas je že umrlo osem volivcev. V volivnem imeniku ostanejo, a voliti seveda ne bodo mogli. Vseh volivcev je 603, torej bo treba poleg štirih odbornikov iz štirih podobčin voliti še 21 odbornikov, da bo vseh 25.

Iz Trziča. Minoli četrtek je umrl v trgovcu in izdelovatelju sodavice g. Ivan Jelenc. Pokojni je bil doma iz Velikih Lašč, odkoder se je preselil v Trzič in pričel tu trgovino. Kmalu si je opomogel in postal posestnik dveh lepih hiš, in sicer v trgu in v Križih pri Trziču, kjer je imel tudi dobro vpeljano trgovino. — Vihar, ki je divjal v noči od torke na sredo, nam je prinesel precej mraza in tudi nekoliko snega. Ta mraz je dokaj škodoval sadnemu drevju. — Poročil se bo te dni mlajši g. Gassner, veletovarnar, z Angležinjo Power. Poroka bo menda v Monakovem. — Predivnica je bila napovedala delavstvu, da se s prvim aprilom prične delo že ob 6. uri zjutraj, a tozadevna pogajanja z drugimi tovarnami so ostala brezuspešna in dela se zopet po starem od 7. ure zjutraj.

Novičar.

Kaj bo z naprednjaki? Pri občinskih volitvah v Krškem so naprednjaki pri prvi volitvi v drugem razredu zmagali. Mislili so, da jim bo še bolje šlo pri ponovljeni volitvi. Pri tej so pa dobili v drugem razredu le 76 glasov, S. L. S. pa 600 glasov! Naprednjaki gredo nazaj!

Okrajne blagajne, iz katerih se vzdržujejo okrajne ceste in pokrivajo druge potrebščine davčnega okraja, bo kranjski deželni odbor koncem tega leta odpravil. Nadomeščali jih bodo drugi samoupravni zastopi.

Česa je kriv liberalizem? „Da je ostajalo naprednjaštvo v vrstah učiteljstva do danes brez globljega kulturnega temelja, t. j. v frazah, temu je kriv povečini liberalizem, ki je namesto kul-

Janko Bajdó:

Grajski lovec.

Dalje.

V svoji mladosti sem bila družabnica kamniške graščakinje Ljudmile. Dobra gospa je bila, z materinsko skrbjo se je zavzela zame. Marsikaj dobrega in koristnega sem se naučila od nje. Graščak je bil le malo doma. Večinoma je živel na dvoru svojega vladarja. Ko pride nekoč domov, zapazim med njegovim spremstvom mladeniča močne postave in prikupljivega obličja. Zvedela sem, da je to novi oproda našega gospoda. Sirota je bil brez starišev in sorodnikov. Njegov oče je bil graščak blizu goriške meje. Gospodaril pa je tako slabo, da sinu Ahcu po svoji smrti ni zapustil drugega kakor ime. Zasmilil se je mladenič kamniškemu graščaku, in ker je bil lepega vedenja ter nenavadno hraber, vsprejel ga je za svojega oprodo. Mladi gospod Sokolski pa mu je to dobroto kmalu poplačal. Rešil mu je življenje v nekem boju, katerega je imel z roparji. Že poprej mi je ugajal pogumni mladenič, po tem činu pa se mi je njegova podoba vtisnila globoko v srce. Lahko si misliš, da mi ni bilo ravno prijetno pri srcu, ko sem videla, da Sokolski dvorjani vsem drugim gospodičnam, le mene se nekako namenoma ogiblje.

Nekoč sem sedela v senci košate lipe na grajskem dvorišču. Zamišljena sem zrla proti izviru Bistrice, ki je bila od deževja narasla in se je mogočno vila pod gradom. Kar začujem nagle korake, ozrem se in zapazim mladega oprodo, ki se je ustavil pred menoj. S pripriprostim besedami me zasnuhi. Srečna sem bila takrat kakor še nikdar poprej in s tresočim glasom sem mu priznala, da ga tudi jaz ljubim od onega trenutka, ko sem ga prvič ugledala. Z roko v roki

sva potem kovala načrte za bodočnost. Naposled stopiva pred graščaka. Solze radosti so se zalesketale v očeh dobrega gospoda, ko mu v kratkem razloživa, da sva si obljubila večno zvestobo.

„Stopita bližje, otroka moja!“ je dejal z mehkim glasom. „Sprejmita prve čestitke od svojega dosedanega gospodarja! Storil si mi veliko uslugo, Ahec Sokolski, rešil si mi življenje. Brez tvoje pomoči bi sedaj že počival v temni raki svojih pradedov. Dosedaj ti še nisem poplačal tega hrabrega dejanja, naj storim to danes. Daleč doli pri Savi blizu Trojan, v Zabrezniku, imam pristavo. Od rok mi je in večkrat sem jo že mislil prodati. Ta pristava bodi tvoja. Sicer ni velika, a živela bodeta ondi lahko brez skrbi z Almo. Obdržal bi te še rad v svoji bližini, toda vem, da hrepeniš postati bržkomogoče samostojen. Sedaj pa pojdiva k moji Ljudmili, tudi ona bo vesela, ko izve o vajini zaroki!“

Ko se je hotel Ahec zahvaliti dobremu gospodu, odhitel je ta v sosednjo sobo.

Napotila sva se k graščakinji. Vsa vesela me je objela dobra gospa, ko sva ji povedala, kaj sva doživela.

„Ker je moj soprog obdaroval zvestega Ahca,“ dejala je naposled gospa, „zaostati nočem tudi jaz. Napraviti ti hočem, Alma, balo, kakor svoji lastni hčeri.“

Naglo so nama potekali dnevi, polni zadovoljnosti. Šetala sva pod gradom ob deroči Bistrici in sanjala o sreči, ki se nama je smehljala naproti.

Ko je napačila pomlad, poslovila sva se kot srečna poročenca od graščaka in njegove soproge ter se napotila z majhnim spremstvom proti svojemu novemu domu.

Solnce je ravno zahajalo, ko smo prišli do Volčjih jam. Pred nami se je razgrnil čaroben razgled. S svojimi zadnjimi žarki je zlatilo solnce krasno okolico. Vrh mogočnega Kuma je bil zavit v oranžasto, malce v modro se prelivajočo barvo. Globoko doli pa se je v temni senci videla struga deroče Save. Na prvi pogled se mi je priljubil kraj in komaj sem čakala, da pridem v svoje bodoče domovje. Polagoma se je jela vlegati gosta, siva, neprodorna megla, nastala je temna noč, da smo komaj razločevali pot pred seboj.

Končno smo dospeli v hišo, kjer si bil rojen ti, sinko moj! Sprva se mi je malo tožilo po hrupnem življenju na kamniškem gradu, a kmalu sem se privadila samoti in dnevi, meseci, da, celo leta so mi potekala neizrečeno hitro. Zadovoljno in srečno sva živela s tvojim očetom; najino veselje pa se je še povečalo, ko sva dobila tebe.

Tako nama je preteklo v neskaljeni sreči kakih deset let. Nekega dne pa pridrvi na upehanem, penečem se konju iz Kamnika sel, ki naznani, da leži graščak na smrtni postelji. Pozval je mojega moža k sebi, češ, da mu ima povedati nekaj zelo važnega. Mož ni pomišljal! Zapovedal je hlapcem, naj urno osedlajo najhitrejšje konje in čez dobrih deset minut je že vihrala četica konjnikov proti Kamniku.

S strahom sem mislila na to, da bi se utegniti dragemu soprogu lahko pripetiti kaj hudega. Ko sem bila zvečer v svoji sobici, vzkipela mi je vroča molitev k devici Mariji, da bi ona varovala moža nesreče. Vlegla sem se spat, a temna slutnja, da svojega Ahca ne bom videla nikdar več živega, mi ni dala miru. Kar začujem glasno trkanje. Hitro skočim pokoncu, odprem duri, na prag zapazim hlapca, ki sta držala tvojega očeta

turnega spoznavanja in naziranja širil tudi med učiteljsvom le verski indiferentizem. (Učiteljski Tov., 1912, 14). Pa res včasih slepa kura zrno najde! Samó to naj bi bil napredni učitelj še do dal, da se na temelju verskega indiferentizma kaj lahko razvije kulturni ateizem preden se pride do kulturnega spoznavanja.

Izobrazba med Slovenci. Leta 1843. je pisal škof Slomšek v uvodu knjige: „Hrana evanĝeljskih naukov“. Veselo je slišati in videti, kako se mladi Slovenci in Slovenke, posebno po nedeljskih šolah, brati učijo; kmalu bo že vsaka hiša koga imela, ki zna brati. Od tedaj bo preteklo v kratkem 70 let, in sedaj bi se lahko reklo: kmalu bo redka hiša, ki bo koga imela, ki brati ne zna. In mogli bi pa tudi reči: kmalu bo vsaka hiša in družina imela svoj časnik. Pisec pozna gospodarje kmete, ki imajo po več časnikov. Preveč ravno ni dobro. Na vsak način pa mora biti cilj: V vsako našo družino po jeden katoliški časnik. „Slovenec“ je dne 16. p. m. poročal o razmerah med katoličani na Nemškem to-le: „Bere se v Nemčiji silno mnogo. vsak kmet, sleherni delavec ima svoj dnevnik naročen, nekateri še po več. Geslo katoličanov je: V vsako katoliško rodbino katoliško časopisje! Na vseh shodih se neumorno agitira za dobro časopisje, ki je izborno organizirano.“ — Pri nas smo še pač daleč od tega, da bi imela vsaka družina svoj dnevnik; zadovoljni bi bili, ko bi ga imeli premožnejši, ali vsaj po več družin skupno. Na vsak način pa je dosegljivo, da naj ima vsaka katoliška družina vsaj po 1 tednik ali mesečnik. Družine brez vsakega katoliškega časnika bodo postale kmalu suhe veje na drevesu sv. cerkve. Družina brez dobrega časnika je trdnjava brez zidu, mesto brez straže. Navadni izgovor, ki se sliši, je: „Ni denarja!“ Dokler bodo pa Slovenci izdajali po 50 milijonov kron na leto za alkohol, ta izgovor — ne drži.

To je pa res napredek! Pri Mariji Devici v Polju je 24 „Orlov“ napravilo svojo godbo. „Slov. Narod“ piše o njej: „Če se pomisli, da včasih fantje niso poznali drugih instrumentov, kakor polena in remeljne, s katerimi so svirali po človeških glavah, je to vsekako napredek“. Celo nasprotniki so tedaj primorani priznati napredek društev pod znamenjem — križa.

Nekdo je potegnil „Slov. Narod“ z brzovjavko, da je bil črnomejski župan Skubic z dvema odbornikoma obsojen. „Narod“ je brž napravil uvod: „Ne preteče niti dan, da bi časopisi ne javili, da je bil ta in ta klerikalec obsojen, ker se je pregrešil proti zakonu v varstvo volivne svobode.“ Čez par dni so pa „Narodovci“ s skremženim obrazom objavili: „Danes nam je sporočil naš novomeški dopisnik, da smo bili z ono brzovjavko mistificirani, ker so bili vsi gori navedeni obtoženci oproščeni.“

Slovensko ženstvo. Piše se nam: Svoj čas je ženstvo veliko pripomoglo k zmagi krščanstva na Dunaju in zato se tudi mi nadejamo, da bude slovensko ženstvo krepko pripomoglo k popolni zmagi krščanske misli na Slovenskem. Liberalci svoje ženske že organizirajo, tedaj — pozor!

— mrtvega na svojih rokah. Zavrtelo se mi je v glavi, nezavestna sem se zgrudila na tla.

Ko se prebudim, vidim tebe poleg sebe z objokanimi očmi. Pozneje sem izvedela, da sem se borila nad teden dni s smrtjo. Žalostno je, kar si izvedel; toda odpusti ubijavcu svojega očeta, kakor sem mu odpustila jaz. Bil je celjski grof — tudi njega je že zadela pravična roka Vsemogočnega. Napadel je bil Ahca v Črnem grabnu, pobil mu par hlapcev in tudi njemu zadal smrtni udarec.“

Gregor je planil kvišku. Vroče mu je bilo, zdajzda pa mrzlo. Vrelo in kipelo je v njem in vihere so mu rjule v srcu, kakor še nikdar ne. Cutil je v sebi moč — moč, da bi kakor Samson s čeljustjo pobil celo nasprotnikovo vojsko. Da bi maščeval svojega očeta, ki se ga je le malo spominjal, bilo je prepozno. Maščeval je uboj Ona, ki maščuje tudi najmanjšo krivico.

Videla je mati boj, ki je divjal v sinovem arcu; rahlo je položila svojo desnico na njegovo ramo in mu dejala: „Varuj se našega graščaka, tudi on ni mnogo bolji od rajnega celjskega grofa!“

Gregorju je bilo pretesno v sobi. Bežal je ven v prosto naravo in blodil celo popoldne po gozdu.

Toda zvečer! Zvečer je priklopela njegova razburjenost do vrhunca. Ko je prišel domov v svojo sobico, sedel je k mizi in podprl z dlanjo svojo glavo. Kakor temen hudourni oblak se mu je po razdraženih možganih podila misel za misljo. Nehote se mu je vsajevala v spomin podoba Tamare. Zrl je v duhu njene velike, mile oči, s katerimi ga je pogledala tako čudovito, da mu je kri naenkrat šinila v obraz. V prsih mu je pla-

To so farizeji, ti dninarji! Najbolj je pisal proti odpravi praznikov „Dan“. „Mi škofa ne bomo ubogali; dokler državna oblast praznikov ne odpravi, bomo mi praznovali!“ — tako je pisal „Dan“ prej, ko je mislil, da bo koga nahujskal proti škofu. Zdaj je pa ravno narobe. Ljudje so praznovali sv. Jožefa, Mater božjo in na velikonočni ponedeljek, v „Učiteljski tiskarni“ so pa te praznike delali tlako in „Dan“ tiskali, prav tisti „Dan“, ki je prinesel sliko, kako svetniki gredo čez mejo!

Prenaglieno veselje. Neki berlinski žid si je izmislil, da bo papež izdal okrožnico, s katero bo duhovnom zabranjeno, v cerkvi pridigovati zoper liberalizem in udeleževati se političnih shodov. Slovenski liberalci so kar znoreli veselja, ko so izvedeli, da bo papež duhovnom usta zaprl in na pomoč prišel tistim, ki danzadnem napadajo cerkev. „Narod“ in „Dan“ sta prinesla cele članke o „veliki dobroti“, katero bo naklonil papež naprednemu časopisju. „Dan“ pravi, da napreden človek zato doslej ni mogel več v cerkev, ker bo na Kranjskem kmalu že vsaka cerkev obdana od konsumov(!). Ti napredni ljudje, ki že zdaj tako neumne tvežejo, bi bili kmalu obdani od židov norišnice, ako bi vest o papeževi okrožnici ne bila raca.

Odkod draginja? Zadnja premogarska stavka na Angleškem je napravila nad tisoč milijonov kron škode, ker ljudje niso nič delali, jedli pa. Rudarji pravijo, da ne bodo še prijenjali, ampak da bodo začeli vnovič stavkati. Kjer ne vlada krščanska pravičnost, šiba tepe ljudstva tudi v najbolj napredni državi.

Šolski vrtovi. Kranjski deželni odbor je sklenil, da se napravi nekaj vzornih vrtov, Sklicana bo enketa, ki se bo posvetovala, kako bi se dobro uredili šolski vrtovi, ki bi bili koristni v napredek kmetijstva.

Gorenjskim gospodinjam! Novejši čas se je pričelo splošno bolj skrbeti tudi za izobrazbo ženskega spola. To je prav potrebno, zlasti pri kmečkih dekletih in gospodinjah, za katere se je dosedaj gotovo premalo storilo. Pregovor pravi, da gospodinja tri hišne vogle podpira. To je resnica, če je gospodinja brihtna in pametna. Nespametna žena pa tudi tri hišne vogle podira. Celo sv. pismo povdarja, da bo možu dobro samo pri modri ženi. Zato so gospodinjki tečajji, ki jih prireja marljivi deželni odbor po deželi, res hvalevredni. Toda povsod taki tečajji ne bodo mogoči, oziroma bude udeležba mogla biti le bolj majhna. Naj toraj v naslednjem opozorimo na jako lepo, poučno knjigo: „Gospodinjstvo“. Dobi se tudi v Kranju, v knjigarni „Ilirija“, in stane vezana 2 K 80 v. Kaj izveste iz te knjige? Pojasnjena so vsa opravila, ki jih vrši dobra gospodinja. Najprej so naštetje lastnosti dobre gospodinjice: bodi verna, bodi redna, bodi snažna, bodi varčna, bodi delavna. Govori se o obleki, o stanovanju, o kuhinji, o hrani, o perilu, o perutinarstvu, o vzgoji otrok, o bolnikih, o poslih. To je res zlata knjiga, kakršne dosedaj v slovenskem jeziku nismo imeli. Brala jo bude z zanimanjem vsaka gospodinja; je pa knjiga tudi ko-

ristna odrasčenim dekletom, ki so za možitev. Poleg drugih reči naj bi nevesta peljala s seboj za balo tudi to knjigo. Pa ne samo za balo, učila naj bi se iz nje, predno se omoži! Gorenjke, posebno matere, ki imate hčere, odtrgajte si toliko krajcarjev, da namesto kake židane rute kupite svojci družini v Kranju to lepo delo, ki bo zamoglo veliko koristiti in vzbuditi zanimanje za gospodinjski poklic! In može, posebno mladi može, tudi ne bodo zavrgli denarja, če prinesejo svojim ženam za „štruco“ knjigo: „Gospodinjstvo“.

Počitnice na srednjih šolah. Naučni minister je definitivno določil, da naj bodo velike počitnice na avstrijskih srednjih šolah od 16. julija do 15. septembra, božične od 24. decembra do vstevši 2. januarja in velikonočne od velike srede do vstevši velikonočnega torika.

Znani dr. Slanc, ki je s svojimi članki veliko let strašil po „Narodu“, je začel svoje neprevajljive neslanosti prodajati v „Glasu Svobode“ in v „Zarji“. Tudi tu ga bodo kmalu siti.

V Celju imajo liberalci še staro „Narodno stranko“, ker njen izvrševavni odbor meni, da se pod tem plaščem lože skriva liberalizem, kakor pod plaščem ljubljanske „napredne“ stranke. Ta odbor „Narodne stranke“ je izdal skrajno hinavsko in nenarodno spisan razglas, v katerem se meče vsa krivda, da ni bil liberalni dr. Božič izvoljen za župana, na „nestrpnost klerikalnega političnega vodstva“. V resnici je pa to zakrivil odbornik „Narodne stranke“, ki je rajši dal glas Nemcu, kakor dr. Božiču, in tako napravil, da dr. Božič ni prišel v ožjo volitev in ni mogel biti izvoljen. Da so potem pri volitvi v starešinstvo narodnjaki volili skupaj z Nemci na škodo slovenski stvari, o tem pa ta čudno-narodni odbor kar molči. Vse kaže, da je celjsko narodnjaštvo počeno.

Iz Železnikov. Dne 29. marca je umrl v Železnikih nagle smrti Janez Lotrič, p. d. Matičkov. Star je bil 75 let. Šel je v gozd detat Globočnikom, pa je bil tako nesrečen, da mu je padla bukev za vrat. Našli so ga mrtvega pozno v noč. Pri zadnjih občinskih volitvah je volil liberalno. Gospod Korl mu je vzel izkaznico in glasovnico pri županu. Liberalci pa ni bil, vsaj prepričan ne, saj je hodil rad v cerkev. Bog se usmili njegove duše!

Odlikovan je deželni svetnik Gustav Kulavc z redom železne krone III. reda.

† **Dr. Jakob Sket.** Dne 11. t. m. je umrl v Celovcu vladni svetnik, profesor dr. Jakob Sket, katerega bodo koroški Slovenci težko pogrešali. Pokojnik si je pridobil zaslug kot slovenski pisatelj, pa tudi kot ravnatelj „Družbe sv. Mohorja“. Izdajal je „Kres“, čitanke za srednje šole in Janežičevo slovnico, spisal „Miklovo Zalo“ in več drugih povesti. Dosegel je starost 60. let. Pogreb bo danes popoldne ob 3. uri. N. p. v m.!

Na Vačah se je ravno pred procesijo vnel božji grob, pa so srečno pogasili.

Iz Škofje Loke. Tukajšnja pivovarno je kupila akcijska družba „Union“.

V Ljubljano je skočila Ivana Novak, Lozarjeva v Ljubljani, stara 23 let.

polal plamen, žgoč in boleč, ki ga dozda še ni poznal. Je li to ljubezen? Je li to srd nad očetovim morivcem in želja po maščevanju? Zastonj je iskal miru, zastonj je hotel trezno misliti. Končno se je vlegel v postelj; toda dolgo se je premetaval po njej, predno je zaspal.

Drugo jutro je ravno zlata zarja naznanjala prihod žarkega solnca, ko se Gregor zbudi. Glava mu je danes lažja in v srcu se je polegel vihar, ki je divjal sinoči. Spomni se, da je obljubil Tamari, priti v grad. Pri misli nanjo so izginili vsi pomisleki. Urno se napravi in hajd v grad, kjer bo, ako mu bo sreča mila, videl zopet njo.

Ko je bila prišla Tamara onega usodepolnega jutra domov, naletela je na dvorišču na očeta, ki je priganjal hlapce k delu. Čelo se mu je nekoliko zjasnilo, ko je zagledal svoje dete. „Kje pa si bila že tako zgodaj, dragica,“ jo vpraša s kolikor mogoče mehkim glasom?

„Šla sem nekoliko na izprehod, a malo je manjkalo, da ne ležim sedaj mrtva v gozdu. Napadel me je ris; lok, ki si mi ga podaril, se mi je zlomil. Ris bi me bil gotovo umoril, ako bi me ne bil rešil mladenič iz okolice. Naročila sem mu, naj pride jutri v grad, da ga nagradiš.“

Odbežala je nato Tamara hitrih korakov v svojo sobico.

Čelo je potemnelo graščaku, ko je slišal, da je hči povabila navadnega kmeta v grad, da se mu zahvali. Govoril je sam pri sebi: „Bi mu li ne mogla ona poslati po hlapcu kakega darila? Čemu to svojat vabiti v grad? Nazadnje se ti prevzame in postane domišljjava.“

Tamara, prišedši v svojo sobo, se vrže izmučena v mehak naslonjač. Oko se ji nehote

ozre v sliko matere, ki je visela na nasprotni steni; v duši pa so se ji vrstile te-le misli:

„Ah, kako prijetno je bilo takrat, ko si ti še živela! Kako dobrega srca si bila! Kolikokrat si pomagala revnim tlačanom! Zato so te pa tudi ljubili in spoštovali, očeta pa se samo boje in ga sovražijo. Dobro se še spominjam, kako si mi vedno naročala, naj bom usmiljena do priprostega kmeta. Roke, ki so me tolikokrat gladile, trohne sedaj v hladni zemlji, in usta, ki so me nežno poljubovale, so utihnile za vedno.“

Solze so ji stopile v oči, prsi so se ji krčevito dvigale in pričela je mlo plakati. Dan ji je mineval le polagoma in komaj je pričakala večera, da bi se mogla nemotena odpočiti.

Pomladno solnce je plavalo na sinjem nebu in ogrevalo pomlajeno naravo s svojimi dobrodejnimi žarki. Lahna jutranja sapica je vela po zraku in se poigravala z mladim, svetlozelenim listjem na drevesih. Vsa božja narava se je smehljala Gregorju v obraz, ko je stopal med grajskimi njivami, nad katerimi so visoko v zraku krožili škrjančki. Ustni sta mu goreli, lice mu je žarelo mladeniške ognjevitosti, oči pa so mu brezskrbno zrle v svet.

Prikazali pa so se nad gorami beli oblaki in se zbirali v vedno večjih kopah, ki so kar vidno temnele, črnele. . . Veter je postajal vedno silnejši in se izpremenil v vihar, ki je pripogibal drevje, da je žalostno ječalo. Solčni žarki so se poskrili za temno-sivimi oblaki. Iz daljave se začuje votel grom. Blisk šviga na blisk, grom udarja na grom, kakor da se hoče podreti obok nad zemljo. Padati začnejo prve kaplje, debele kakor lešniki.

Dalje prih.

Smlejska pošta ni v redu, ker se tam včasih dobiva „Gorenjec“ žele v torek, ko ga mi redno odpošiljamo v soboto.

Na Sveti Gori nad Litijo je umrl dne 7. aprila č. g. župni upravitelj Feliks Križek.

Breznica. Nadučiteljevega brata Andreja Ažmana je mlad konj tako udaril v trebuh, da je kmalu potem umrl.

Na tedenski semenj v Kranju dne 9. t. m. je bilo prignanih: 104 glave domače govedi, (za mesarja 25), 7 telet, 23 glav bosenske govedi, hrvaške govede 0 in 0 domačih prešičev. Cena za kilogram žive teže: za pitane vole 96 v, za srednje pitane vole 88 do 92 v, za nepitane 84 do 88 v, za bosensko goved 84 v, za teleta 1 K 22 v. — Za 100 kg pšenice 22 K; rž 21 K; ječmen 20 K; oves 20 K; koruza 21—24 K, ajda 24 K, proso 21 K; krompir 9 K; fižol (rdeč) 40 K, koks 42 K, detelja 160 K, slanina 1 80 do 1 90 K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 2 80 K, jajce 6 v, seno 7 K, pšenična moka 36 v, žaša 31 v, ješprenj 30 v.

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja (14.) sv. Justin; ponedeljek (15.) sv. Helena kralj.; torek (16.) sv. Kalist m.; sredo (17.) sv. Rudolf; četrtek (18.) sv. Apolonij; petek (19.) sv. Leon pap.; sobota (20.) sv. Božidar.

Ruski misijonarji. V nekaterih ruskih bogoslovnih semeniščih se vzgajajo gojenci za misijonarje. V Kazanu imajo bogoslovci posebne misijonske kurze. Poučuje se v kurzih o izlamu in budizmu, o zgodovini teh veroizpovedanj in o narodih, ki se teh ver drže, poučujejo se pa tudi jeziki, katere ti narodi govorijo: uče se tedaj tudi bodoči misijonarji arabski, tatarski, mongolski in tibetanski jezik. To Rusom nadomešča našo propagando v Rimu.

Kitajska pošta. L. 1901. je bilo na Kitajskem le 176 poštnih uradov, l. 1910. pa že 5832 uradov s 14.284 uslužbenci. Pošta je delovala jako točno tudi za časa vstaje. Mnogo poštarjev govori tudi angleški in francoski jezik.

Novije vesti.

Umrl je včeraj popoldne v Krškem odvetnik dr. Janez Mencinger, slovenski pisatelj, ki je bil rojen na Brodu v Bohinju leta 1836. Spisal je več povesti, posebno je znana njegova duhovita bajka „Abaddon“. — V Ljubljani je dne 12. t. m. umrl c. kr. notar dr. Franc Vok.

Stoletnico rojstva škofa dr. Jurija Dobrele bodo dne 16. t. m. slovesno praznovali Hrvati in Slovenci v Istri.

Solnce bo mrknilo dne 17. aprila, kar se bo videlo pri nas od poldne do treh popoldne. V Braziliji bo popolni solnčni mrk ob 11. uri dopoldne, ko bo luna stala ravno v črti med solncem in zemljo. Pri nas bodo zgornje štiri petinke solca temne, na Francoskem bo pa mrk obročast.

Budimpešta. Justhova stranka hoče Khuenov kabinet zaradi dogodkov na Hrvaškem spraviti na zatožno klop. — Na Hrvaško ne smejo hrvaški in srbski listi, ki se tiskajo zunaj Hrvaške.

Sej ogrskega državnega zbora se hrvaški poslanci več ne udeležujejo.

Sedem otrok. V belgiški vasi Barleur je žena nekega delavca dne 12. t. m. porodila četvorčrke, pred desetimi meseci pa trojčke. Vsi so živi in zdravi.

V premogovem rovu pri Jedu v Ameriki so se užgali plini in mrtvih je bilo 83 delavcev, med njimi veliko Slovanov.

Pri Kairu se je dne 8. t. m. potopil parnik; v valovih Nila je utonilo 200 izletnikov.

Vreme. V noči od 7. do 8. t. m. je bil okoli Dunaja velikanski vihar, ki je napravil po gozdovih in vrtovih veliko škode. Po Galiciji so bili hudi sneženi meježi. Naglo stajanje snega je povzročilo izstop voda v mnogih deželah. To neurje je šlo čez Nemčijo doli proti jugu. V noči od 9. do 10. t. m. je veter prinesel hlad na Gorenjsko in sneg je pobelil hribe do dna. V nemških pristaniščih je vihar potopil nad 30 ladij. Veliki sneženi zameti so bili 12. t. m. na Češkem, Tirolskem, Ogrskem, okrog Dunaja, po Bosni in južni Rusiji. Škoda je velika. Tudi na Dolenjskem sta sneg in mraz napravila škodo na drevju in trti.

„Gorenjca“ prodajajo:

Kraaj: Knjigarna „Istria“; J. Kušlan; tobakarna na kolodvoru in v naši tiskarni.
Ljubljana: Trafiki na južnem in državni kolodvoru in trafika Pichler na Kongresnem trgu.
Škofja Loka: Matej Žigon, trafika, in Janez Potočnik, trgovec.
Kamnik: Franc Šubelj (Šutna).
Trzin: Peter Gregorec, trgovec; I. B. Mally, trgovka.
Radovljica: Orion Homann.
Bled: Jurij Oblak, trgovec.
Podtabor pri Podbrzju: Janez Razpet.

DRUŠTVA.

V „Ljudskem Domu“ v Kranju bo predaval jutri zvečer ob polosmih g. prof. dr. Karol Capuder o Benetkah. Po predavanju, kjer se bodo kazale skioptične slike, bo kinematograf. Videli bomo Dalmacijo, gardsko jezero, stari Rim in italijansko dramo (v barvah). Vstopnina znaša za nečlane 60 vinarjev, za člane 40 vin in za dijake 20 vin.

«Ljudski oder» v Kranju uprizoni prihodnjo nedeljo zvečer igro „Rokovnjači“ in jo ponovi v nedeljo, dne 28. t. m. popoldne.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Šmartnu pri Kranju priredi na belo nedeljo dne 14. t. m. v veži župnišča dve igri: „Tri želje“, igrokaz v treh dejanjih in enodejanko „Proti domu“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vabljeni ste zlasti okoličanje, nudi se vam poštena zabava in lep izprehod. K obilni udeležbi vabi odbor.

Učiteljska protialkoholna zveza je imela dne 3. t. m. v „Mestnem Domu“ v Ljubljani važno zborovanje. Navzočih je bilo tudi več c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov. Pozdravni govor je imel g. Slapšak, nadučitelj v Radovljici. Zborovavci so sklenili naprositi odstopivšega g. Janeza Kalana, ki je bil razžaljen po govorih v deželnem zboru, da bi zopet prevzel predsedništvo društva „Abstinent“ in uredništvo „Zlate Dobe“. Potem je govoril g. nadučitelj Hrovat o predmetu „Mladina in alkohol“ in nazadnje je bilo sprejetih več umestnih predlogov za pospeševanje protialkoholnega gibanja. V tem oziru učitelji drugim stanovom nosijo luč naprej, kar je vse hvale vredno.

Vajence za kavarno se sprejme takoj. 164 2-1

Vpraša naj se v kavarni „Prešeren“ v Ljubljani.

Pozor, kovači!

Izvrstno oglje

81 12-12 se dobi vsaki čas

„pri Jelenu“ v Kranju.

Odda se takoj
lepa meblirana mesečna soba

s posebnim vhom, brez hrane. — Kje, se pozive pri M. Šiler v Kranju, Roževanska ulica 68. 165 1

Istotam se poceni prodaja še dobro ohranjeno „Styria Puch“-kolo.

Okrajna bolniška blagajna v Kranju.

VABILO k rednemu občnemu zboru zastopnikov in odposlancev okrajne bolniške blagajne v Kranju

kateri se vrši

v nedeljo, 21. aprila 1912 ob pol 11. uri dopoldne v dvorani mestne hiše v Kranju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika; 2. Poročilo blagajnika o računskem zaključku za leto 1912; 3. Volitev: a) dveh članov načelnišva, b) nadziralnega odseka, c) razsodišča; 4. Raznoterosti.

Za slučaj, da bi ne bilo ob napovedanem času navzočih najmanj 1/4 opravičenih udeležnikov (§ 30., III. odstavek blag. pravil), se vrši isti dan ob pol 12. uri dopoldne ravnotam novo zborovanje z neizpremenjenim dnevnim redom.

Načelnništvo okrajne bolniške blagajne v Kranju, 168 1 dne 11. aprila 1912.

Načelnik:

Ciril Pirc.

Mlinarji!

proč z nenavadnimi kamni in zastaranimi valci, kopite mline :: „KOMET“, pri katerem se kamni nikdar ne brusijo in se petkrat z veliko manjšo močjo žita zmleje. ::

Pozor! Vsak svoj mlinar!

Veliki zaslužek!

Kakšno težavo in sitnost provzroča mletje žita kmetom posebno letos, ko povsod vode manjka, je splošno znano. Vsega tega si prihranite, ako si takoj posamezno, ali cela zadruga ali vas naročite moj zajam: :: čeno neprekosljivi mlin na smirkovi kamni ::

„KOMET“

katero se lahko gonijo z roko, gepeljni, motorji ali z vodo. Delajo čudovito fino in hitro! Cena takega mlina je od K 600— do K 2.200 in melje na uro od 200 do 500 kg žita.

Fran Zeman, Ljubljana

Dunajska cesta „pri Figovcu“.

27

Konec celjskih grofov.

Celjskemu grofu Frideriku II., ki je umrl 1. 1454, je sledil njegov sin Ulrik II. Ulrik je bil dvorni mojster ogrskega kralja Vladislava. Med celjskimi grofi in ogrskimi grofi Hunyadi je bilo veliko nasprotstvo zaradi vpliva na dvoru. Ulrik se je Hunyadijem dobričal, da bi jih pridobil zase. Pripomogel je k temu, da je stari Hunyadi postal grof Bistriške pokrajine in vrhovni poveljnik ogrske armade, njegov starejši sin Vladislav Hunyadi je bil pa izvoljen za hrvaškega bana in poveljujočega generala v omenjenih pokrajinah. Ker pa Hunyadovci niso podpirali načrtov celjskih grofov, jih je Ulrik začel silno sovražiti. L. 1456. so bili v Belgradu, kjer je leto poprej Hunyadi pomagal Turke v beg zapoditi, zbrani poleg ogrskega kralja Vladislava tudi mlada Vladislav in Matija Hunyadi ter celjski grof Ulrik. Porabil je Ulrik vsako priliko, da je navdihoval kralju nezauzupnost do obeh Hunyadijev. Zato sta ta dva sklenila, da se bodeta nad Ulrikom maščevala, in to tembolj, ker sta iz nekega prestreženega pisma spoznala, da ju hoče Ulrik ugonobiti. Dne 9. novembra 1456 je povabil Vladislav Hunyadi Ulrika v mestno trdnjavo, češ, da se hoče z njim nekaj posvetovati. Pokazal mu je tudi pisma, katera je pisal kralju, očital mu njegove zlobne namene in ga dal od svojih pristašev posekati. Tako je preminul zadnji celjski grof in je izmrl ta rod. Kralj Vladislav sprva zaradi tega ni storil ničesar, ko se je pa vrnil v Budo, je dal Vladislava Hunyadija zapreti in postaviti pred sodnijo. Vladislav je bil obsojen na smrt in dne 14. marca 1457 obglavljen. Tako ga je zadela zaslužena kazen.

Drobtinice iz zdravilstva.

Žavbelj. Katera mamka ga ne pozna in ne ceni! Manj je pa znano, da je žavbelj dobro zdravilo tistim, ki se hudo poté. Jetični ljudje se posebno ponoči zelo poté. Žavbeljnov čaj ustavlja pot. Na 200 gramov vode vzemi 8 gramov žavbeljna, od tega čaja zavžij vsak dan štirikrat po eno žlico in pot bo kmalu prenehal.

Glavobol. Veliko ljudi je, ki jih rada glava boli. To je mnogokrat prav mučno. Če se možganske opne preveč s krvjo napolnijo, pritiska kri na živce v možganih in to napravi glavobol. Lahko so ti živci prizadeti tudi po refleksnih učinkih, prihajajočih iz drugih delov telesa. Včasih so pa živci razdraženi tudi po tujih snoveh, takozvanih samostropih, ki so v krvi. Vzrok glavobolu je lahko tudi ta, da se kri po človeku pravilno ne pretaka. Če si želodec preobložiš s pokvarjenimi jedmi, kar napravi slabo prebavanje, če bivaš v slabem zraku, ali se premoalo giblješ, če imaš prenaporno duševno delo, rad pride glavobol. Ako tedaj hočeš, da te bo nehala glava boleti, si pravilno vrvnajte življenje. Pred vsem skrbi za to, da se bo kri živahno pretakala po žilah in da bo koža dobro delovala. Večkrat se čvrsto drgni po vratu, tilniku in rokah, pa samo navzdol. Ako nimaš teka, je najboljšo zdravilo post. Teko si ne vzbujaj z umetnimi sredstvi. Jej bolj sadje in zelenjavo, varuj se alkohola in mesa vživaj malo. Hodi mnogo na izprehod, tudi na hribe, telovadi, če ni drugače mogoče, pa v sobi, in išči svežega zraka, to ti stori dobro. Napačne niso mlačne polkropeli (28 do 30° C), preden greš spat, tudi ako si tuš, če je tudi mrzel, spuščaj včasih na tilnik, ali pa če se po parni kopeli z mrzlo vodo umiješ, ti bo koristilo. S strupi, kakor antipyrin ali migrenin, si le živce in organizem omotiš, se nekako zastrupljaš, glavobol je pa čez nekaj časa še hujši.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu marcu 1912 je 278 strank vložilo 107.408 K 61 vin., 365 strank dvignilo 123.154 K 47 vin. 20. strankam se je izplačalo posojil 42.900 K — vin Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vložnih obresti 5.168.232 K 90 vin. Stanje hipoteknih posojil 3.393.160 K 60 vin. Denarni promet 427.127 K 87 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu marcu 1912 je 145 strank vložilo 45.689 K 69 vin. 182 strank dvignilo 61.778 K 49 vin. 0 strankam izplačalo hipoteknih posojil 00.000 K — vin Stanje hranilnih vlog 2.039.117 K 64 vin. Stanje hipoteknih posojil 1.585.866 K 69 vin. Denarni promet v mesecu marcu 1912 275.898 K 74 vin.

Za smeh in kratek čas.

Naznanilo. Mesarjeva žena je povila dvojčka. Mož naznani to novico staršem takole: „V naglici Vam naznanjam, da smo ravnokar dobili dvojčka. Prihodnjič več!“

Pošten. „Gospod natakari, jaz moram danes dolžan ostati. Da boste pa vedeli, da imate opraviti s poštenim človekom. — posodite mi pet kron!“

Otročja želja. Gospa pestunji: „Spravi otroke iz sobe — moj zdravnik gre!“ — Hčerka: „Mama, pusti nas, bi radi videli...“ Mati: „No, kaj pa?“ — Hčerka: „Oče vedno pravi, da te doktor za nos vodi — in to bi radi videli!“

V šoli. Učitelj: „Koliko je dvanajst manj dvanajst?“ ... „No, če imaš dvanajst vinarjev v žepu, pa jih izgubiš, kaj imaš v žepu?“ — Učenc: „Luknjo!“

Kratek odgovor. A: „Kako je kaj?“ — B: „Hvala, dobro!“ — A: „In kaj dela Vaš sin?“ — B: „Dolgove!“

Olajševavno. Sodnik: „Vi ste zatoženi, da ste v nedeljo ženo pretepli in ji ta šop las izpulili!“ — Mož: „Nikar ne verjemite, gospod sodnik; lasje niso od enkrat, ampak ona jih je že štiri tedne zbirala!“

Verjetno. Gospa: „Vi ste poznali mojega pudelčka — in ta psiček mi je poginil. Tako sem žalostna, da že en teden ne morem skoraj nič jesti!“ — Kmetica: „O, gospa, rada verjamem! Taka krepana mrha se človeku gnusi!“

Popravljen pregovor. „Vsak je svoje sreče kovač, — toda vsak ne zna kovati.“

„Glad je najboljši kuhar, pa njegove hrane človek ne more dolgo prenašati.“

Uslišana prošnja... Tako Vas imam rad, gospica, da ne morem povedati. Samo enkrat mi recite „ti“ in bom neizrekljivo srečen!“ — Gospodična: „Poberi se, ti osel!“

Previden. Baron: „Stvar je torej urejena. Jutri nastopite lahko službo. Ali imate še kaj pripomniti?“ — Strežaj: „Ali igrate, gospod baron, na borzi?“ — Baron: „Zakaj to vprašate?“ — Strežaj: „Zato, ker bi potem prosil, da mi naprej plačate!“

Kaj je krivo, da je na svetu hudo? — „Ljubezen, denar, jezik in peró.“

Preveč. Zdravnik položi bolniku, ki je zelo suh, ženofov obličje na prsi. Ko bolnika začne peči, vpije na vse grlo: „Gospod doktor, to je preveč ženofova za tako malo mesa!“

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpuščajev, kakor tudi za nego kože ni boljšega mila kakor je svetovno znano **Steckenpferd** liližno mlečno milo Bergmanna in dr. Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova liližna krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—3

Kosmetična sredstva.

Negovanje las: Pixavon, tekoče smolnato milo, Shampoing-Catrame, katranovi izvleček, stekl. po K 2-50, Hair Petrol (znamka G. Williamson, Novi Jork), preparat iz petroleja, stekl. K 2—, Bay-Rum St Thomas stekl. po K 1-20, 1-50 in 2—, Eau de Quinine tonique, stekl. K 1-20, Shampoing Bay-Rum (znamka Jackson & Co., London), stekl. K 1-20, Menthol franc. žganje, stekl. K 1-50, Eau de Vegetale, stekl. K 1-60, Eau d' Athenienne, stekl. K 1-50, Brezova voda (znamka dr. Dralle, Hamburg), stekl. K 2—, Jajčni Shampoing, zav. K —30, Nerli barva za lase v vseh nijansah, kart. K 2-40, Brillantina, razl. vonjave, stekl. K —50

Negovanje polti: Malattine, sestavina iz glicerina in medu, odpravi vse nečistosti kože (znamka dr. Dralle, Hamburg), tuba K 1—, Edelweiss-Krema zoper pege (znamka O. Klement, Inomost), karton K 2-20, krema zoper pege (izdelek lab. du Soleil, Dunaj), lonček K 1-50, Irene-krema zoper raskavo kožo, lonček K 1-50, Lechnerjev masni puder, razne barve, škatlja K 1—, Rouge, škatlja K 1—, parf. toaletni glicerini, stekl. K —50.

Negovanje zob: Pergenol (lab. dr. Byk, Charlottenburg), stekl. K 2-60, zobna voda dr. Heiderja, stekl. K 1—, Odol, stekl. K 2—, Pebeco, zobna krema (lab. P. Beiersdorf & Co., Hamburg), tuba K 1—, Sapodont, zobna krema za kadičce, tuba K —60, anti. zobna krema dr. Heiderja, tuba K —60, zobni prašek dr. Heiderja, škatlja K —50, Princ Albert Cachou (znamka Th. Jackson, London), škatljica —70, angleške in francoske zobne ščetke od K 1— do K 2-50.

Za gospode, ki se brijejo sami: Golgate Shaving Stick, angl. milo za brijenje, tuba K 1-10, Euxaton, krema, lonček K 1-50, Heda-krema, lonček K 1—, Li-Quor desinfectas Heda, razprševalna voda, stekl. K 1-20, Eau de Cologne, stekl. K 1-20, razprševalna priprava, K 4—, Bloc desinfectas, K 1—, Styptic, za ustavljanje krvi pri brijenju, komad K —30, žgoščeni puder, parf., kos K —60, čopiči, komad K —50.

Razni parfumi: od K 1— do K 5— za komad. **Toaletna mila:** Kaloderma (postavno zavarovana znamka F. Wolf & sin, Karlsruhe), kos K 1-20, Royal Windsor Soap, angl. milo, kos K 1-20, Eau de Cologne, Whitte-Rose-Soap, Savon à la Rose Thè i. t. d., komad K —80.

Za gledališke odre: Šminke, kart. K 3—, barvilo za obrvi, kom. K —50, puder, škatljica K 1—, rdečilo za lica, škatlja K 1— i. t. d. i. t. d. 150 26—3

Lasničarski izdelki: Kite v vseh barvah (po naročilu) od K 8— dalje kom., razni podložki, komad od K —80 dalje, pravi angleški krep, lasne mrežice i. t. d.

Vsa naročila se izvršijo strogo diskretno. Izdelki se dostavijo ev. na dom. Zunanja naročila po povzetju.

Prodaja: Valent. Rozman, b. ivnica, Kranj, nasproti zupne cerkve.

Kašelj preneha popolnoma od sveže pripravljene Kneipovega čaja proti kašlju. Cena zav. 1 krono. Dobiva se vedno svež samo pri lekarnarju Vlačič Bartuliću v Zagrebu, Jelačićev trg št. 19. 160 20—

Najbolj zdrava kavina pijaca je že 20 let

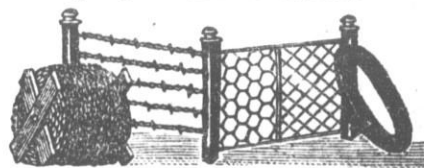
Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava.

Reoničen nadomestek kave!

Kathreinerjeva
pivarsko družbo v Hildu.

Trgovina z železnino
Podružnica Frane Dolenz v Kranju

priporoča svojo veliko zalogo mnogovrstne železnine, travverz, šin, zeli sanesljivega dalmatinskega portland-cementa, železnih peclukanih cevi ter vs. potrebščine za stavbe, vodovode i. t. d. po jako nizkih cenah. 133 5

Stebre za ograje iz starih kovanih cevi. (Zelo lične in ceneje kot les.)

Poslano.

Preteklo leto smo napravili v Zgornjem Brniku pri Kranju vodovod v obsegu približno 1500 metrov. Cevi in potrebni material dobavili nam je po nizkih cenah občeznana tvrdka in edini založnik svetovnih kobilnih strojev **Deering-Fr. Stupica v Ljubljani**. Čutimo se torej dolžni izraziti omenjeni tvrdki tem potom za točno in kulantno postrežbo vse priznanje.

Obenem pa priporočamo vsem onim, ki nameravajo napraviti vodovode ali nabaviti karkoli v železniško stroko spadajočega, da se obrnejo zaupno na označeno tvrdko. 126 8—3

Zg. Brnik pri Kranju, dne 3. februarja 1912.

Zorman in drugi.

Prednaznanilo.

Podpisanec uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in okolici, da pričnem izvrševati

zidarsko obrt.

Ker sem napravil pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani izpit za zidarskega mojstra, se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, posebno za izdelovanje načrtov, proračunov, projektov in za zgradbo najrazličnejših stavb po zmerni ceni

Za obila naročila se priporoča 130 5—4

obl. izprašani zidarski mojster

Josip Zmet, Kranj 37.

Več sto centov sena in slame

proda 162 3—2

Marija Mayr v Kranju.

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste
v Trstu, ulica St. Martici 11.
 Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. pošt. hran. št. 121.805.
 Priporočam slavnemu občinstvu veliko za-
 lego kave, čaja, južnega sadja i. t. d.
 Postrežba točna in solidna. 113 4
 Na deželo pošiljam prosto vožnje po povzetju
 po železnici in v savitkih po pošti.
 Cenik izhaja štirikrat na leto.

Priporoča se ::
trgovina
 delikates in
 špecerije ::
 ter deželnih
 pridelkov ::

Kavarna in zajutrkovalnica, kjer se do-
 bivajo izven različnih špecija-
 litet tudi dobra fina vina in izvrstno pivlo.
Zdravko Krajnc, Kranj, „Zvezda“.

Zobozdravniški in zobo- tehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobo-
 zdravnik in **Fr. Holzhaeker**, konc. zobotehnik
V KRANJU
 v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu
 vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne
 in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne
 izven velikih praznikov na razpolago. 34 22

KEIL-OV LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.
 Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.
 Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.
 Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin. 152 6—3
 Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.
 Keil-ovo leščilo za podo 90 vin, ima vedno v zalogi tvrdka
 Ljubljana: Leskovic & Meden. **Franz Dolenz v Kranju.**
 Novo mesto: I. Picsek.
 Črnomelj: Anton Zurec. Kočevje: Franc Loy.
 Idrija: Valentin Lapajne. Radovljica: O. Homann.
 Kamnik: Ed. Hajek. Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Otročje oblekce

prav lepe, moderne, v
 veliki izberi prodaja po
 :::: najnižji ceni ::::

I. PFEIFER

manufakturna, modna in kon-
 fekcija trgovina „pri Fajfarju“
 v Kranju. 123 6

Bartuličeva zdravilska mast

se priporoča kot izvrstno in preizkušeno domače
 sredstvo za zdravljenje in celjenje ran, poškodbe
 in bolečine na koži, ker ublažuje bol in vnetje
 na rani, ozeblino in opekline vsake vrste, zdravi
 kraste, srbečico, izpuštljaje po licu in telesu, rane
 od potu po nogah in telesu, pik od ose, bučele
 ali komarja, predvsem pri otrocih, kraste in iz-
 puštljaje vsake vrste. Cena škatlje 50 vin., kdor
 pošlje 70 vin. v znakah za eno ali 6 K za 12
 vnaprej, dobi povsod poštne prosto. Dobiva
 se v lekarnah in pri izdelovatelju, lekarniku
Vladku Bartuliču v Zagrebu. 161 20-2

J. WEIBL

J. Spreitzerjev nasled. LJUBLJANA
 Slomškova ulica št. 4.
 Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavnicearstvo.
 Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
 obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
 stolpne krite, stedinike i. t. d.
 Specijaliteta: 61 52-48
 valjični zastori (Rollbalken).

Šivalni stroji in kolega

Tovarniška zaloga 154 52 2

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunaj: a cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolega

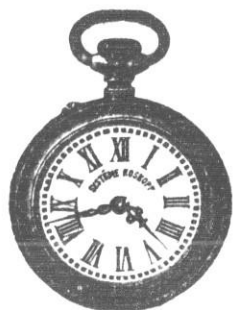
Ceniki na zahtevanje zastori.

FRANC OMERSA naslednik FRANC BERJAK V KRANJU

priporoča: Zanesljivo kaljiva semena, peso, pravo „Lucerno“ in
 domače deteljno seme, vsakovrstne trave. Poljedelsko orodje, pluge,
 brane i. t. d. Zaloga železnine, kuhinjske posode, porcelana, stekla,
 šip, stavbenih potrebščin, Portland-cementa, oljnate in suhe barve,
 lakov in firneža. Vedno sveže špecerijsko blago, špirit, raznovrstno
 žganje in deželni pridelki.
 94 26—12

Prodaja na drobno in debelo!

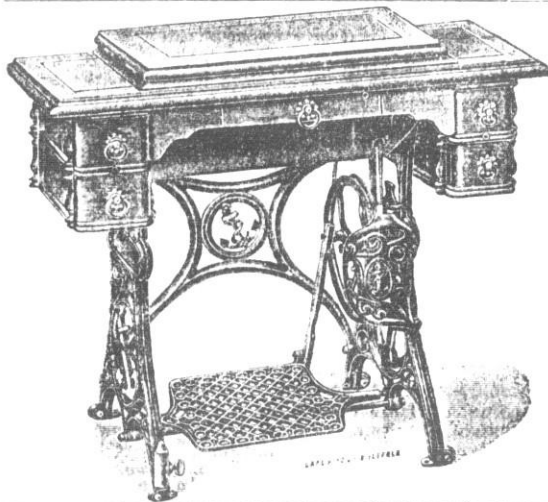
Najboljša in najcenejša prva delavnica ur ter
 trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

v Kranju, nasproti tvrdke Peter Majdič, „Merkur“.

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupeev!

Sprejem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in po najnižjih cenah. —
 Istotako sprejem vsakovrstno zlatnino in srebrnino v popravilo. — Posebno se
 priporočam v nakup ženinom in nevestam. — Železničarjem in znancem dajem tudi
 na obroke. — Sprejem optične stvari v popravilo. — Na zahtevanje izvršim tudi
 vsako popravilo v osmih dneh. — Priložnostni nakup! 74 52—15

Šivalni stroji

najnovejše vrste, najboljši in zelo
 ceno se dobe tudi na mesečne ob-
 roke v veliki izberi, nadalje vse
 potrebščine k strojem in kolesom,
 kakor tudi vozna kolesa pri do-
 mači tvrdki 156 2

L. Rebolj, Kranj

Kokriško predmestje, v hiši, kjer
 je spodaj trgovina Feliks Urbanc.

Najcenejša moč.

**Kmetje! Milinarji! Kolarji! Mizarji!
 Ključavnicearji!**

Napravite takoj Astro-Boston bencin motor, prihranite si drugih
 delavskih moči in veliko jeze! Naprava takega motorja z motažo
 vred stane samo K 1000 in so stroški za eno konjsko moč samo
 pet do šest vinarjev.

Kmetje! proč z gepeljmi, živina pri njih veliko trpi in so
 stroški nasproti z motorjem desetkrat višji, z motorjem vsak lahko sam
 slamo reže, mlati, drva žaga in melje.

Ti neprekosljivi motorji se dobivajo edino le pri

FRAN ZEMAN :: LJUBLJANA
 Dunajska cesta „pri Figovcu“.

27

Pri meni se tudi najceneje dobijo vsi
 poljedelski stroji in najboljši mlini,
 stroji za kolarje, mizarje, kovače in
 ključavnicearje ter najboljši šivalni
 stroji po zelo nizkih cenah.
 Jako ugodni plačilni pogoji se dobijo.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu

Obrestuje hranilne vloge po
4 1/4 %
 brez vsakega odbitka. Obresti se
 pripisujejo glavni polletno.
 Vloge v tekočem, giro-računu in
 na blagajniške liste po najugod-
 nejših pogojih.

Daje komunalna posojila
 občinam, okrajnim in šolskim od-
 borom ter zdravstvenim zastopom v
4 1/2 %
 komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila
 v zastavnih listih po
4 1/2 %

Eskomptuje menice denar-
 nih zavodov in daje im-
 bardna posojila. Prodaja
 lastne pupilarne varne ko-
 munalne zadolžnice in za-
 stavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod
 ter jamči zanjo dežela Kranjska.
 Uradno ure za stranke vsak
 delavnik od pol 9. ure do-
 popoldne do 1. ure popoldne.

128 52—5